

Državna komisija za splošno matura

Ljubljana, 5. 11. 2021

PREDLOG PRILAGODITEV SPLOŠNE MATURE 2022

1. PISNI IZPITI – ZUNANJI DEL

1.1 UČNI JEZIKI – SLM, ITM, MAM

SLOVENŠČINA

V skladu s predmetnim izpitnim katalogom *Slovenščina: Predmetni izpitni katalog za splošno matura* (Ljubljana: Državni izpitni center, 2019) sporočamo prilagoditve splošne mature iz slovenščine v letu 2022:

1. Izpitna pola 1 (Šolski esej)

a) Pri predmaturitetnem preizkusu **prilagoditev ni** (Andrej Hieng: *Čudežni Feliks*).

b) V spomladanskem in jesenskem izpitnem roku splošne mature 2022 bodo kandidati skladno z zahtevami *Predmetnega izpitnega kataloga za splošno matura (Slovenščina)* pisali šolski esej na podlagi že razpisanega tematskega sklopa *V svetu blišča in bede*, in sicer:

– **pri razpravljalnem eseju** bodo razpravljali ali o romanu Andreja Hienga *Čudežni Feliks* ali o obeh romanih tematskega sklopa (Andrej Hieng: *Čudežni Feliks* in F. Scott Fitzgerald: *Veliki Gatsby*); izbirali bodo torej **med dvema naslovoma razpravljalnega eseja**: prvi bo osredotočen na roman Andreja Hienga, drugi pa na oba romana;

⇒ če bodo izbrali razpravljalni esej le o romanu *Čudežni Feliks*, bodo ta roman pri eni postavki navodil vzporejali s še enim književnim besedilom iz učnega načrta, ki ga bodo izbrali sami (lahko tudi z romanom *Veliki Gatsby*);

⇒ če bodo izbrali razpravljalni esej o obeh romanih, primerjave z drugimi književnimi besedili v navodilih ne bo;

– pri interpretativnem/razlagalnem eseju bo predložen še neobravnavani odlomek le iz romana Andreja Hienga *Čudežni Feliks*.

2. Izpitna pola 2 (Razčlemba izhodiščnega besedila):

Pri predmaturitetnem preizkusu ter v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku splošne mature 2022 zaradi celostnega dokazovanja/ocenjevanja sporazumevalne in metajezikovne zmožnosti v posameznih nalogah pri tej izpitni poli vsebinskih **prilagoditev ni. Izjema je zadnja naloga** (tvorjenje krajšega neumetnostnega besedila), pri kateri bodo kandidati tvorili eno izmed naslednjih besedil: uradno vabilo, uradno zahvalo, uradno prošnjo, uradno pritožbo, javno vabilo, javno zahvalo, javno obvestilo in komentar.

ITALIJANŠČINA KOT MATERNI JEZIK

V skladu s predmetnim izpitnim katalogom *Italijanščina kot materinščina: Predmetni izpitni katalog za splošno maturo* (Ljubljana: Državni izpitni center, 2013) sporočamo prilagoditve splošne mature iz italijanščine kot materinščine v letu 2022:

1. Izpitna pola 1 (Šolski esej):

a) Pri predmaturitetnem preizkusu **prilagoditev ni.**

b) Tudi v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku splošne mature 2022 **prilagoditev ni.** Kandidati bodo skladno z zahtevami *Predmetnega izpitnega kataloga za splošno maturo (Italijanščina kot materinščina)* pisali šolski esej na podlagi že razpisanega tematskega sklopa *Il viaggio nella letteratura italiana* in kot doslej lahko **izbrali dve od štirih obravnavanih besedil.**

2. Izpitna pola 2 (Razčlemba izhodiščnega besedila):

Pri predmaturitetnem preizkusu ter v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku splošne mature 2022 zaradi celostnega dokazovanja/ocenjevanja sporazumevalne in metajezikovne zmožnosti v posameznih nalogah pri tej izpitni poli vsebinskih **prilagoditev ni. Izjema je zadnja naloga** (tvorjenje krajšega neumetnostnega besedila), pri kateri bodo kandidati tvorili eno od naslednjih besedil: uradno vabilo, uradno zahvalo, uradno prošnjo, uradno pritožbo, javno obvestilo, pismo in komentar.

MADŽARŠČINA KOT MATERNI JEZIK

V skladu s predmetnim izpitnim katalogom *Madžarščina kot materinščina: Predmetni izpitni katalog za splošno maturo* (Ljubljana: Državni izpitni center, 2016) sporočamo prilagoditve splošne mature iz madžarščine kot materinščine v letu 2022:

1. Izpitna pola 1 (Šolski esej):

Pri predmaturitetnem preizkusu ter v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku splošne mature 2022 bodo kandidati pisali šolski esej na podlagi razpisanega tematskega sklopa *Ember az embertelenségben*, in sicer:

- pri **razpravljalnem esej**u bodo kandidati razpravljali ali o romanu *Édes Anna* avtorja Dezsőja Kosztolányija ali o obeh romanih tematskega sklopa (Kosztolányi Dezső: *Édes Anna* in Bernard Malamud: *A segéd*); **izbirali bodo med dvema naslovoma** razpravljalnega eseja: prvi bo osredotočen na roman Dezsőja Kosztolányija, drugi pa na oba romana;
- pri **interpretativnem/razlagalnem esej**u bo predloženi odlomek iz romana *Édes Anna* avtorja Dezsőja Kosztolányija.

2. Izpitna pola 2 (Razčlemba izhodiščnega besedila):

Pri predmaturitetnem preizkusu ter v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku splošne mature 2022 zaradi celostnega dokazovanja/ocenjevanja sporazumevalne in metajezikovne zmožnosti v posameznih nalogah pri tej izpitni poli vsebinskih **prilagoditev ni**. **Izjema je zadnja naloga** (tvorjenje krajšega neumetnostnega besedila), pri kateri bodo kandidati tvorili eno izmed naslednjih besedil: *ismertetés* (predstavitev), *magánlevél* (zasebno pismo), *hivatalos levél* (uradno pismo), *meghívó* (vabilo), *kérvény* (prošnja) *önéletrajz* (življenjepis), *hír* (novica), *érvelés/véleménykifejtés* (argumentativno besedilo/izražanje mnenja).

1.2 MATEMATIKA

- ⇒ Za SM 2022 **bo dovoljena uporaba računalja pri IP 1.**
- ⇒ **Objava večjega števila matematičnih formul na OR in VR** je skladna s PIK 2021 (veljaven tudi 2022).

Predmaturitetni preizkus bo prilagojen, pri čemer bodo upoštevane načrtovane prilagoditve IP 1 za SM 2022.

1.3 TUJI JEZIKI – ANG, NEM, ITT, ŠPA, FRA, RUŠ, LAT, GRŠ

- ⇒ **MODERNI TUJI JEZIKI (OR) – izbirnost daljšega pisnega sestavka**
Omogočena bo izbirnost naslova daljšega pisnega sestavka (pri tujih jezikih, kjer ta doslej ni bila vključena, bo predložen dodatni naslov).
- ⇒ **MODERNI TUJI JEZIKI (VR) – izbirnost pisnega sestavka na temo iz književnosti**
Omogočena bo izbirnost naslova pisnega sestavka na temo iz književnosti (pri tujih jezikih, kjer ta še ni bila vključena, bo predložen dodatni esejski naslov iz vsebine razpisanega tematskega sklopa).
- ⇒ **Latinščina (OR in VR) – izbirnost pri dveh obsežnejših »esejskih« vprašanjih iz književnosti.**
- ⇒ **Grščina (OR in VR) – izbirnost pri dveh (od štirih) obsežnejših vprašanjih iz književnosti in kulturno-civilizacijskih vsebin.**

Pri predmetih **angleščina, španščina in ruščina**, pri katerih sta v tematskem sklopu za leto 2022 za pisni del razpisana dva avtorja, bosta naslova v Izpitni poli 3B na višji ravni zasnovana tako, da bo prvi naslov vezan na delo enega in drugi naslov na delo drugega avtorja. To hkrati pomeni, da v letu 2022 pri angleščini in ruščini ne bo primerjalnega eseja. Pri španščini, kjer sta v tematskem sklopu razpisana dva avtorja in pri enem od njiju dve deli, bo esej lahko zasnovan tudi primerjalno, in sicer tako, da bo vezan na dve deli istega avtorja.

Pri nemščini, francoščini in italijanščini, pri katerih je v tematskem sklopu za leto 2022 za pisni del razpisan samo en avtor, bosta v Izpitni poli 3B na višji ravni na voljo dva naslova na delo razpisanega avtorja.

Pri vseh predmetih bo kandidat pisal pisni sestavek na en izbrani naslov.

Predmaturitetni preizkusi bodo prilagojeni.

2. USTNI DELI IZPITOV – NOTRANJI DEL

Cilj: Za dijake povečati predvidljivost vsebin, učiteljem na šolah omogočiti zmanjšanje obsega vsebin in predvidoma do srede februarja o tem obvestiti maturante. Sklep o datumu seznanitve kandidatov bo sprejela DK SM.

- ⇒ Za vse predmete z ustnimi izpiti MIZŠ, DK SM in Ric oblikujejo smernice/navodila srednjim šolam za objavo točnih datumov ustnih izpitov (razporede kandidatov pa ob zaključku pouka za zaključne letnike).
- ⇒ Učitelji na šolah seznanijo maturante (tudi 21- letnike in maturante z posameznim izpitom iz predmeta splošne mature ob poklicni maturi), katere vsebine bodo izključene iz ustnega dela izpita.

2.1 UČNI JEZIKI – SLM, ITM, MAM

Pri vseh učnih jezikih učitelj iz izpitnega kompleta (35 listkov) izloči 5 listkov z ustnimi vprašanji – s tem se število izpitnih vprašanj za ustni izpit zmanjša za 15 % oz. izločijo se vsebine, ki ne bodo v celoti obdelane oz. utrjene.

2.2 TUJI JEZIKI – ANG, NEM, ITT, ŠPA, FRA, RUŠ, LAT, GRŠ

Pri vseh tujih jezikih učitelj iz izpitnega kompleta (35 listkov) izloči 5 listkov z ustnimi vprašanji na OR in VR – s tem se število izpitnih vprašanj za ustni izpit zmanjša za 15 % oz. izločijo se vsebine, ki ne bodo v celoti obdelane oz. utrjene. Pri **grščini**, kjer se uporablja en komplet za izpite na OR in VR, se izloči 5 listkov iz tega kompleta.

Pri modernih tujih jezikih (ANG – OR), (ANG, RUŠ, ŠPA – VR), ki imajo v tematskem sklopu za SM 2022 za pisni del določeni deli dveh avtorjev, bodo kandidati imeli dodatno možnost izbirnosti pri ustnih izpitih: na vseh listkih, kjer se tretje (»literarno«) vprašanje navezuje na besedilo enega od obeh avtorjev iz IP3 na VR, bosta na voljo dve vprašanji, eno iz besedila prvega in eno iz besedila drugega avtorja. Kandidat se bo odločil, na katero vprašanje bo odgovarjal.

2.3 MATEMATIKA

Vsa vprašanja so objavljena vnaprej (skladno s PIK 2021, veljavnim tudi 2022).

- ⇒ DPK SM za MAT bo razdelila vprašanja v 3 sklope po 35 vprašanj, na šoli pa bodo iz vsakega sklopa izločili 5 vprašanj in med šolskim letom o tem obvestili maturante. To predstavlja **zoženje vsebin za približno 15 % in omogoča izločitev obravnavanih vsebin.**
- ⇒ **Šole bodo avtonomno v komplet pripravile po 30 listkov**, na vsakem bodo vprašanja, po eno vprašanje iz vsakega sklopa.

2.4 LIKOVNA TEORIJA

Kandidati za ustni del izpita predložijo prilagojeno/manjše število risb v formatu A3-B2 (8 od zahtevanih 10).

Dr. Darko Friš

predsednik DK SM

